

Mga Gamot na Antiemetic

Panimula

Ang pagduduwal at pagsusuka ay mga karaniwang sintomas na may iba't ibang posibleng sanaysay, tulad ng morning sickness sa unang bahagi ng pagbubuntis, motion sickness, gastroenteritis, at mga hindi kanais-nais na reaksyon ng chemotherapy at anesthesia. Ang mga antiemetic ay mga gamot na ginagamit upang gamutin o maiwasan ang pagduduwal at pagsusuka, kabilang ang mga nauugnay sa cancer therapy, anesthesia, at motion sickness.

Maraming physiological na daan ang maaaring mag-trigger ng pagduduwal at pagsusuka, kaya naman, ang iba't ibang uri ng mga gamot na antiemetic ay tumutugon sa magkakaibang mekanismo upang maibsan ang mga sintomas na ito. Sa pangkalahatan, ang pag-activate ng chemoreceptor trigger zone (CTZ) at ng vomiting centre sa utak ay nagdudulot ng pagduduwal at pagsusuka. Gumagana ang mga antiemetic sa pamamagitan ng pagpigil sa mga partikular na receptor ng neurotransmitter sa mga lugar na ito.

Mga Uri ng Antiemetic na Gamot

Mayroong ilang mga uri ng mga antiemetic. Kabilang sa mga karaniwang ginagamit na halimbawa ay:

- Antihistamines e.g. promethazine, dimenhydrinate
- Anticholinergics e.g. hyoscine
- Mga dopamine antagonist e.g. metoclopramide, domperidone, at mga phenothiazines – prochlorperazine, chlorpromazine
- 5-HT₃ receptor antagonists e.g. ondansetron, granisetron, palonosetron
- Mga antagonist ng Neurokinin-1 receptor e.g. aprepitant, fosaprepitant, netupitant

Ang pagpili ng antiemetic ay nakadepende sa pinagbabatayang sanhi. Halimbawa, ang hyoscine o mga antihistamine tulad ng dimenhydrinate ay karaniwang ginagamit para sa motion sickness. Sa kabilang banda, ang mga 5-HT₃ receptor antagonist at neurokinin-1 receptor antagonist ay karaniwang ginagamit upang pamahalaan ang pagsusuka na dulot ng operasyon o chemotherapy.

Mga Epekto sa Gilid ng Karaniwang Ginagamit na Antiemetics*

1. **Mga Antihistamine:** Pagka-antok, sakit ng ulo, tuyong bibig, tuyong mga daanan ng ilong, malabong paningin, pagtitibi, hirap sa pag-ihi o pagpigil ng ihi.
2. **Mga Anticholinergic:** tuyong bibig, pagka-antok, malabong paningin, pagtitibi, pagkahilo, dyspepsia (hirap sa pagtunaw), pamumula ng mukha, sakit ng ulo, palpitations (mabilis o irregular na tibok ng puso), mga reaksiyon sa balat, mabilis na pagtibok ng puso (tachycardia), mga problema sa pag-ihi.
Iba pang posibleng epektong side na nauugnay sa hyoscine patch:
 - Hirap sa pag-ihi;
 - Paghina ng memorya o konsentrasyon, pagkabalisa, pagkalito, disoryentasyon, o mga guni-guni;
 - Pagtaas ng temperatura ng katawan dahil sa nabawasang pagpapawis.
3. **Mga Dopamine antagonist (kabilang ang mga phenothiazine):** pagka-antok, pagkahilo, sakit ng ulo, abnormal na paggalaw ng mukha at katawan, panginginginig, pagkabalisa, hyperprolactinaemia.
4. **5-HT₃ receptor antagonists:** headache, constipation, flushing, local injection site reactions.
5. **Mga Neurokinin-1 receptor antagonist:** sakit ng ulo, pagkahilo, nabawasang gana sa pagkain, discomfort sa tiyan, pagtitibi, dyspepsia (hirap sa pagtunaw), pagkapagod, pagtaas sa mga lebel ng alanine aminotransferase (ALT) o aspartate aminotransferase (AST), sinok.

Pangkalahatang Payo*

- Nagbibigay lamang ng pansamantalang lunas sa sintomas ang mga antiemetic at hindi nito ginagamot ang pinagbabatayang sanhi ng pagduduwal at pagsusuka. Gamitin lamang ayon sa itinakda ng iyong doktor o pharmacist. Iwasan ang pangmatagalang paggamit.
- Maaaring takpan ng mga antiemetic ang mga sintomas at maantala ang pag-diagnose ng mga seryosong sakit, kaya, inirerekomenda ang pagkonsulta sa doktor bago gamitin.
- Laging sundin ang dosage at mga tagubilin sa pag-inom na inireseta ng iyong doktor.
- Kumonsulta sa iyong doktor kung ang mga sintomas ay patuloy o lumala.
- Kumonsulta sa iyong doktor bago uminom ng anumang gamot, at iwasan ang pag-i-self-medicate habang nagbubuntis o nagpapasuso nang walang payo ng doktor.
- Mag-ingat lalo na kapag nag-administer ng mga antiemetic sa mga bata o matatanda dahil sa mas mataas na sensibilidad sa mga epektong side.
- Ang paulit-ulit na pagsusuka pagkatapos ng isang pinsala sa ulo ay nangangailangan ng agarang atensiyong medikal.
- Humingi ng agarang konsultasyong medikal kung ang suka ay may dugo o mukhang berde.

- Huwag uminom ng iba pang mga gamot o food supplements maliban kung ito ay napag-usapan na sa iyong doktor.
- Iwasan ang pagmamaneho o pag-operate ng makinarya pagkatapos uminom ng mga antiemetic, dahil marami sa mga gamot na ito ay maaaring magdulot ng pagka-antok at makasagabal sa koordinasyon.
- Huwag uminom ng alak habang umiinom ng mga antiemetic, dahil maaari nitong palakasin ang mga epektong nakaka-antok ng mga gamot na ito.

Pag-iimbak

Ang mga antiemetic ay dapat itago sa isang malamig at tuyong lugar. Sa pangkalahatan, hindi kailangang ilagay sa ref maliban kung ito ay nakasaad sa label ng gamot. Laging itago ang mga gamot nang hindi maaabot at makita ng mga bata upang maiwasan ang aksidenteng pagkalulon.

* Ang impormasyong nakapaloob dito ay maaaring hindi sumasaklaw sa lahat ng posibleng epektong side, pag-iingat, interaksyon ng gamot, mga reaksiyong alerhiya, o masasamang epekto.

Tanggapan ng Gamot
Kagawaran ng Kalusugan
Oktubre 2025